

Bilag til F. t. L. om Foranstaltn. til Beskæftigelse af langvarigt arbejdsløse.

3. Mergelvirksomheden.

Endelig skal man tillade sig at henlede Opmærksomheden paa den Betydning, Merglingsarbejderne har for Opdyrkning af Hede til Agerland og forøvrigt for Landbruget i Almindelighed, og den overordentlige Betydning, Mergelselskabernes Virksomhed har haft for Afhjælpning af Arbejdsløsheden. Under disse Selskaber er der Landet over beskæftiget en meget stor Arbejdsstyrke med Opgravning, Transport og Spredning af Mergel.

Den for Tiden løbende Bevilling til Mergeltransport andrager 405 000 Kr. Modtagerne betaler for Mergelen 6 Kr. pr. 10 000 kg + $\frac{4}{10}$ af Fragtudgiften, men Forholdet er for Tiden saaledes, at nævnte Bevilling langt fra slaar til til de indgivne Begæringer om Mergel, og Resultatet bliver formentlig, at Begæringerne maa reduceres i Forhold til Bevillingens Størrelse.

En Del store Mergelselskaber synes nu at maatte ophøre med Virksomheden, da Transporten bliver for dyr.

Skal det samlede Mergelbehov tilfredsstilles paa ovennævnte Vilkaar, d. v. s. mod at Modtagerne betaler 6 Kr. pr. 10 000 kg + $\frac{4}{10}$ af Fragten, maa Bevillingen forøges fra 405 000 til 800 000 Kr., og Hedeselskabet skal meget indtrængende henstille til Arbejdsløshedsraadet at arbejde for en saadan Forhøjelse af Bevillingen til Mergeltransport, idet det vil have overordentlig stor Betydning for Afhjælpning af Arbejdsløsheden, om alle Mergelbegæringer kan imødekommes, og Mergelselskaberne som Følge deraf kan fortsætte Virksomheden i forøget Omfang.

Det skal i denne Forbindelse nævnes, at Hedeselskabet har modtaget Henvendelse fra Arbejderorganisationer med Anmodning om at søge udvirket, at Opgravning af Mergel i et enkelt Mergelleje i Sønderjylland fortsættes, idet Arbejdets Ophør vil bevirke, at 100 Mand bliver arbejdsledige. Disse 100 Mand er udelukkende beskæftiget med Opgravning af Mergelen; Forsendelse og Spredning af Mergelen vil give Arbejde til mindst lige saa mange ledige Hænder.

I nærværende Redegørelse har Hedeselskabet gjort Rede for, paa hvilke Omraader man har ment at kunne beskæftige og nyttiggøre en betydelig Del af Landkommunernes arbejdsløse, og man skal til Slut rekapitulere de fremsatte Forslag:

Hedeselskabet henstiller til Arbejdsløshedsraadet, at følgende Bevillinger søges gennemført:

- 100 000 Kr. som ekstraordinært Tilskud til Planlægning og Tilsyn med Afvandsarbejder og lign.
- 12 000 Kr. til Ansættelse af forstkyndigt Personale, der ved at besøge Sognene kan yde fornøden Vejledning og foranledige, at Hugst bliver iværksat i det store Plantageareal, som hidtil har været unddraget fortstligt Tilsyn, samt til Tilskud til Mejerier og lign., ved Ombygning af Fyret og til Opførelse af Brændeskure.
- ca. 20 000 Kr. til Læ- og Smaaplantningsformaal, idet den løbende Bevilling til dette Formaal for indeværende Aar forøges fra 72 000 Kr. til 92 000 Kr.
- 200 000 Kr. til Oprettelse af sogne- og amtskommunale Plantager.
- 20 000 Kr. som ekstraordinært Tilskud til Plantningsarbejder i de sønderjydske Landsdele.
- 325 000 Kr. til Mergeltransport, saaledes at den for Tiden løbende Bevilling forhøjes fra 405 000 Kr. til 800 000 Kr.

P. B. V.

Chr. Lüttichau.

C. E. Flensborg.